

УНИВЕРЗИТЕТ „СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ” - БИТОЛА

АНЕКС

на

Б И Л Т Е Н

Бр. 437

ГОДИНА XXXVIII, Битола, 15.01.2018 година

Издание на Универзитетот „Св. Климент Охридски”- Битола

Одговорен уредник

М-р Офелија Христовска
Генерален секретар

Редакциски одбор

Проф. д-р Виолета Маневска, проректор
Факултет за информатички и комуникациски
технологии-Битола

Проф. д-р Светлана Николоска, проректор
Факултет за безбедност-Скопје

Проф. д-р Елизабета Бахтовска, проректор
Технички факултет-Битола

Проф. д-р Марјан Ангелески, проректор
Економски факултет-Прилеп

Д-р Елена К. Ристоска, советник

Уредник

Д-р Елена К. Ристоска

Умножено на електронски печатар на Универзитетот
“Св. Климент Охридски” – Битола

СОДРЖИНА

ПЕДАГОШКИ ФАКУЛТЕТ-БИТОЛА

Извештај од Комисија за оценка на докторска дисертација на кандидатот м-р Валентина Стојкоска	1
--	---

До

Наставно-научниот совет на
Педагошкиот факултет - Битола

Наставно-научниот совет на Педагошкиот факултет во Битола на седницата одржана на ден 14.12.2017 со одлука бр.02-517/10, не избра за членови на Комисијата за оценка на докторска дисертација од кандидатката м-р Валентина Стојкоска, со наслов *„Отвореното училиште во функција на постигнување услов за успешно остварување на екостандардите“*; во состав: проф. д-р Бојо Колонцовски, проф. д-р Добри Петровски, проф. д-р Јове Димитрија Талевски, проф. д-р Љупчо Кеверески и проф. д-р Константин Петковски.

Комисијата, по целосното запознавање со конечната верзија на докторската дисертација и направените меѓусебни консултации, еднодушно, го поднесува до Наставно-научниот совет на Педагошкиот факултет во Битола следниов

ИЗВЕШТАЈ

1. Податоци за кандидатот

Кандидатката м-р Валентина Стојкоска е родена во 1969 година во Битола. Гимназиско образование стекнала во Битола во 1987 год., а во 1991 год. завршува Педагошка академија во насоката наставник во одделенска настава. Во 2002 год. дипломира на ФУВ – Битола во насоката воспитувачи, а во 2006 год. дипломира на Педагошкиот факултет – Битола во насоката учители. Во 2005 год. се стекнува со звање специјалист по образовен менаџмент на ПФ – Битола, а во 2010 се стекнува со звањето Магистер по образовен менаџмент при истиот факултет. Во 1997 год. кандидатката м-р Валентина Стојкоска е вработен акако воспитувач во забавиште во ОУ „Гоце Делчев“ – Битола, а од 2005 до 2007 год. е директор во ОУ „Горѓи Сугарев“ во Битола. Од 2007 год. до 2017 работи како одделенски наставник, а денес е директор во истото училиште.

Кандидатката м-р Валентина Стојкоска учествувала во разни форми на стручно усовршување како семинари и советувања и тоа во врска со проектите „Активна настава – интерактивни учење“, „Основи на демократијата“, „Образование за сите“ и др., при што се стекнала со соодветни сертификати и уверенија како на пр.: Сертификат Програма за образование на роми, за учество на обука Образование за социјална правда, Уверение за положен испит за Директор на училиште, сертификат за Иновативно користење на ИКТ во основното училиште и др. Кандидатката има поголем број на трудови (13) објавени во списанието Просветно дело.

Од изнесените податоци за досегашниот професионален развој на кандидатката м-р Валентина Сојкоска, комисијата согледа дека станува збор за сериозен стручен работник, чии стручни научни квалификации ги продолжи со проучувања, истражувања и изработка на докторска дисертација, за што се обрати до Педагошкиот факултет во Битола со конкретна тема и барање на подобност. Наставно-научниот совет на Факултетот во 2012 година на кандидатката м-р Валентина Стојкоска и даде подобност за изработка на докторска дисертација на тема „Отвореното училиште во функција на постигнување услов за успешно остварување на екостандардите“, а за ментор е определен проф. д-р Бојо Колонцовски.

По предходно барање од страна на кандидатката, а на породилна основа, Наставно-научниот совет на Факултетот на ден 4.04.2017 год. донесе одлука за продолжување на рокот за докторирање во траење од една година.

По завршувањето на менторската фаза за изработка на цитираната докторска дисертација, кандидатката м-р Валентина Стојкоска достави конечна верзија на докторската дисертација до Педагошкиот факултет во Битола, а по предлог на Советот на постдипломски студии Наставно-научниот совет ги избра членовите на комисијата за оценка на трудот.

2. Содржина на дисертацијата

Проблемот на истражувањето содржан во насловот на докторската дисертација „Отвореното училиште во функција на постигнување услов за успешно остварување на екостандардите“ претставува сериозен истаржувачки потфат чија елаборација содржи и сложена методолошка апаратура. Истовремено истражувањето и проучувањето на проблемот е условено од широка менаџерска и педагошка култура, научни познавања и владеење со методологијата на истражувањето и проучувањето на проблемот, што, фактички, ги поседува кандидатката. Истражувањето претставува обид на кандидатката, соочена со недостиг на поцелосна менаџерска, педагошко-дидактичка и еколошка теорија, да навлезе во овој многу суптилен и широк поим на истражување, за да учествува во формирањето на еден дел од сознанијата за влијанието на отвореното училиште врз успешното остварување на екостандардите во основното образование во Р. Македонија. Тоа се мотивите на кандидатот да му се овозможи да истражува и да проучува во оваа област.

Понудената докторска дисертација од кандидатката м-р Валентина Стојкоска со наслов „Отвореното училиште во функција на постигнување услов за успешно остварување на екостандардите“ е во обем од 177 страници чии вкупен обем, заедно со прилозите изнесува 192 страници, е пишуван на А-4 формат, со персонален сметач во бараниот проред и графички прикази на прилозите (табели, прегледи, скици, примери од прашалници и други форми на дополнителни објаснувања). Во содржината на дисертацијата, покрај наведеното, кандидатката поместува: дијаграми, шеми, примери, табеларни прегледи, компаративни прегледи, цитати од користена литература и др. Подбелешките (фусноти) се поместени под текстот на секое поглавје. Прегледот на користената литература, во селективна форма, е поместен веднаш по прилозите. Кандидатката успешно се служи со научната апаратура кое може да се констатира и потврди со обемиот број на фусноти, упатувајќи на изворната користена литература. Тие и даваат на дисертацијата научност и оригиналност, додека за кандидатката потврдуваат сериозен и научен приод кон проблемот што го истражувала и проучувала.

Комисијата, од приложената докторска дисертација, констатира дека кандидатката м-р Валентина Стојкоска трудот го конципирала во три дела (теоретски пристап кон проблемот, методологија на истражувањето и анализа и интерпретација на резултатите), кои се систематизирани и подредени во 26 структурални делови. Дисертацијата е поделена на: вовед, теоретски пристап кон проблемот, методологија на истражувањето, анализа и интерпретација на резултатите, заклучни согледувања, прилози и литература. Поглавјата се систематизирани и подредени по следниот редослед:

Теоретски пристап кон проблемот.

1. Училиштето како отворен систем.
2. Унапредување на работата во училиштето.
3. Развивање на концептот отворено училиште.
4. Модел на отворено екоучилиште и екостандарди.

Методологија на истражувањето.

1. Содржина на истражувањето.
2. Методолошки приод.
3. Реализација на истражувањето.

Анализа и интерпретација на резултатите.

1. Анализа на квантитативните резултати.
2. Анализа на резултатите од интервјуа.

Во *Теоретскиот пристап кон проблемот* кандидатката нагласува дека училиштето како отворен систем треба да продуцира нови идеи и проекти за унапредување на работата поттикнати однатре и од надворешната средина. Отвореноста на училиштето кон општествената средина (семејството, родителите, организациите, институциите, локалната заедница), би можела да влијае врз реализацијата на екостандардите за да се стане екоучилиште. Затоа, при развојот на модел на екоучилиште се налага потребата од реализација на одредени екостандарди или остварување на соодветни зафати со цел рационално користење на топлинската и електричната енергија, водата, создавање здрава и чиста внатрешна средина за учење и работа, како и уреден функционален училишен двор кој е во согласност со потребите за заштита на животната средина.

Во рамките на вториот дел од докторската дисертација под наслов *Методологија на истражувањето*, при определувањето на предметот на истражувањето, кандидатката се определила за прилично суптилен проблем на истражување. Соочена со недостиг на поцелосна теорија во врска со овој проблем, кандидатката се определила за вака поставениот проблем на истражување. Според неа, со истражувањето се испитува проблемот на отвореното училиште, природите за создавање услови за остварување на екостандардите, во однос на заштедата на енергија, заштеда на вода, одржувањето на училишната зграда и училишниот двор.

Целта на истражувањето е да се проследи, анализира и утврди ефикасноста на концептот отворено училиште каде што се остваруваат екостандардите: заштеда на енергија, заштеда на вода, одржување на училишната зграда и здрава средина во училиштето и уреден и еколошки училишен двор.

Од вака поставената цел на истражувањето произлегуваат следните задачи во врска со тоа, однодно да се испита: улогата на семејството, родителите; улогата на локалната заедница; другите возрасни; државните институции; улогата на НВО; можностите за акција за заштеда на енергијата; заштеда на водата; одржување на училишната зграда; уредување на училишниот двор.

Генералната хипотеза гласи: се претпоставува дека училиштата во Р. Македонија не се доволно отворени кон околината и истите не поседуваат услови за успешно остварување на екостандардите.

Од општата хипотеза се изведени четири посебни хипотези и тоа:

1. Отвореното училиште во кое се создадени услови за рационално користење на електричната и топлинската енергија, дава повисоки резултати во реализацијата на екостандардите.

2. Отвореното училиште во кое се создадени услови за рационално користење на водата во училишните згради, дава повисоки резултати во реализацијата на екостандардите.

3. Отвореното училиште во кое се создадени услови за здрава и чиста внатрешна средина за учење и работење, дава повисоки резултати во реализацијата на екостандардите.

4. Отвореното училиште во кое се создадени услови за уреден и функционален училишен двор кој е во согласност со потребите за заштита на животната средина, дава повисоки резултати во реализацијата на екостандардите.

Кандидатката м-р Валентина Стојкоска во дисертацијата нагласува дека истражувањето по својот карактер е фундаментално и истата ги употребила: нормативно-дескриптивниот метод и аналитичко-компаративниот метод, како и основните (индукција и дедукција) и помошните методи (анализа и синтеза) и статистичкиот метод. Од оперативните методи се применети: испитување на субјектни проучување на документација, а од истражувачките техники се применети: технички записи, анкетање, интервју и анализа на содржина. Во текот на истражувањето се применети инструментите анкетен прашалник и интервју.

Со цел да се прибегнат релевантни податоци во истражувањето е употребена истражувачката постапка анализа на содржина, а за да се утврдат основните својства на содржината и мерењето на нејзините елементи (субјекти, појави, ставови и сл.) се врши квантитативна анализа на содржината како системска постапка како и статистичка обработка на податоците.

Примерокот на глобалните истражувачки единици – училиштата е стратификуван. Истражувањето е реализирано во 30 основни и средни училишта во Р. Македонија. Со истражувањето е опфатена популација од 1072 испитаници од кои 355 родители, 355 ученици и 362 вработени (286 наставници, 47 стручни соработници и 29 директори).

Во третиот дел *Анализа и интерпретација на резултатите*, кандидатката резултатите во врска со податоците ги обработува врз основа на анкетањето на, родителите, учениците, наставниците, стручните соработници и директорите, како и во врска со интервјуата со други фактори од општествената аедница. Од анализата и интерпретацијата на резултатите од истражувањето кандидатката доаѓа до сознанија во врска со претхоно поставените посебни хипотези.

Според изнесеното во врска со посебните хипотези докажана е генералната хипотеза според која: училиштата во Р. Македонија не се доволно отворени кон околината и истите не поседуваат услови за успешно остварување на екостандардите.

Врз основа на сознанијата од теориски карактер и од анализата и интерпретацијата на резултатите, добиени со истражувањето во *Заклучните согледувања* презентирани од страна на кандидатката се посочува дека отвореноста на училиштето за продуцирање на нови идеи и проекти не е на задоволително ниво. Отвореноста на училиштето кон општествената средина (семејството, родителите, организациите, институциите, локалната заедница), не е на ниво кое би можело да влијае врз реализацијата на екостандардите за да се стане екоучилиште. Затоа се налага

потребата од интензивирање на активностите за отварање и остварување на соодветни услови и зафати со цел рационално користење на топлинската и електричната енергија, водата, создавање здрава и чиста внатрешна средина за учење и работа, како и уреден функционален училишен двор кој е во согласност со потребите за заштита на животната средина.

Оценка

Комисијата имаше можност преку запознавањето со истражувањето и проучувањето во оваа докторска дисертација, набележани со лесен и разбирлив стил, да навлезе во проблематиката што беше главна преокупација на кандидатката. Исто така, Комисијата констатира дека актуелноста на проблемот, соодветниот начин на неговата теориска елаборација и емпирискиот пристап, говорат за сериозен приод на кандидатката кон проблемот и студиозно осмислен труд, што ќе претставува значаен придонес за педагошката научна мисла од областа на образованието.

Од досега изнесеното Комисијата, до Наставно-научниот совет на Педагошкиот факултет во Битола, го дава следниов

ПРЕДЛОГ – ЗАКЛУЧОК

Комисијата, со особена чест, му предлага на Наставно-научниот совет на Педагошкиот факултет во Битола, да го прифати извештајот за позитивна оценка на докторската дисертација од кандидатката м-р Валентина Стојкоска со наслов *„Отвореното училиште во функција на постигнување услов за успешно остварување на екостандардите“* и да се допушти јавна одбрана.

КОМИСИЈА

Проф. д-р Бојо Колонцовски

Проф. д-р Добри Петровски

Проф. д-р Јове Димитрија Талевски

Проф. д-р Љупчо Кеверески

Проф. д-р Константин Петковски